

Prologas

– **A**r galvojot, kad mirsit?

Majoras nepatenkintas susiraukė.

– Šio klausimo sąrašė nebuvo.

– Todėl ir neklausiau, kai filmavome. Tačiau dabar likom tik mudu. Klausiu ne laidai, ne žiūrovams. Ar bijojot dėl savo gyvybės? Ar perskrodė tokia mintis, kad galit mirti?

– Galvojau apie tai be paliovos.

Kera Beili kilstelėjo galvą ir abejodama nužvelgė jį.

– Skamba labai jau įprastai.

Septyniasdešimtmetis vyras nusišypsojo – ta pačia šypsena, kuri užkariavo visos tautos širdis.

– Taip.

– Ką gi. Šį klausimą pagarbiai atsiimsiu.

Galėjo šito ir nebeklausti, nes gavo, ko norėjo. Tiesioginė televizijos laida iš majoro namų įvyko. Tai buvo pirmasis majoro interviu, kurį jis sutiko duoti per pastaruosius trejus metus. Per tas kelias dienas prieš laidą juodu susipažino artimiau. Gyvai ir maloniai šnekučiavosi, nors neretai jų nuomonės nesutapdavo.

Kera žvilgtelėjo į kabančią virš židinio žvėries galvą su ragais.

– Man bjauru, kai į mane įsmeigtos negyvo gyvūno akys.

– Elniena tai maistas. Ir kartais sumažinti bandą būtina, kad ji išliktų, taip jau viskas surėdyta gamtoje.

– Mokslškai gal ir taip. Bet, žvelgdama iš žmogiškosios pusės, niekaip nesuprantu, kaip gali ateiti į galvą nusitaikyti į tokį gražų gyvūną ir paspausti gaiduką.

– Šiuo klausimu mudu neprieisim prie bendros nuomonės, – tarė jis, bet Kera su lygiai tokiu pat užsispyrimu atkirto:

– Tačiau nei aš, nei jūs nenusileisim.

Jis nusijuokė, bet iškart užsikosėjo.

– Taip, iš tiesų.

Majoras žvilgtelėjo į aukštą ginklų spintą didžiulio, erdvaus kambario kampe, lėtai atsistojo iš odinio rudo fotelio ir, nužingsniaavęs prie jos, atidarė stiklines dureles. Ištraukė vieną šautuvą.

– Štai šiuo šautuvu jį nušoviau. Per paskutines mūsų Kalėdas žmona dovanojo. – Perbraukė ranka per tamsiai mėlyną vamzdį. – Debrai mirus nešaudžiau juo nė karto.

Švelnūs jausmai buvusiam kareiviui taip pat nesvetimi, ir tai sujaudino Kerą.

– Kaip gaila, kad per interviu jos nebuvo.

– Ir man. Kiekvieną dieną jos ilgiuosi.

– Kaip ji jautėsi – juk buvo Amerikos didvyrio žmona?

– Ak, baisiai kamavosi, – šyptelėjo majoras, atremdamas ginklą į sieną. – Kiekvieną mielą dieną graužė mane, kam palieku ant grindų nusviestas nešvarias kojines ir nesudėdu į krepšį.

Kera nusijuokė, bet prisiminė majoro sūnų, kuris nė nebandė slėpti, kad bjaurisi tėvo šlove. Gal vis dėlto reikėjo pakviesti dalyvauti ir jį, na, bent kad trumpam pasirodytų laidos pabaigoje. Bet jis kuo aiškiausiai leido suprasti nedaulyvausiąs. Ir ačiū Dievui.

Majoras priėjo prie įmontuoto spintoje baro.

– Tiek ilgai kalbėjau, dabar galima ir išgert. Ko norėtumėt?
 – Aš nieko nenoriu. – Ji atsistojo, paėmė šalia kėdės stovinčią rankinę. – Kai tik grįš kolegos, turėsime važiuoti.

Vakarienės jai ir penkiems kitiems filmavimo komandos nariams majoras buvo užsakęs šaltų keptų viščiukų iš vietos restoranėlio. Pavalgę jie ištisą valandą pakavosi įrangą. Kai viskas buvo baigta, Kera paprašė kolegų nuvažiuoti prisipilti degalų, mat jų laukė dviejų valandų kelionė į Dalasą. Pati pasiliko, norėjo dar šiek tiek šnektelėti su majoru akis į akį ir nuoširdžiai jam atsidėkoti.

– Majore, turiu pasakyti... – pradėjo ji.

Jis atsisukęs nutraukė:

– Jau sakėt, Kera, kelis kartus. Nebereikia.

– Jums gal ir atsibodo, tačiau aš turiu tai pasakyti. – Iš jaudulio jos balsas tapo duslus. – Prašom priimti nuoširdžiausią padėką už... na, už viską. Nerandu tinkamų žodžių dėkingumui išreikšti.

Tokiu pat iškilmingu balsu jis atsakė:

– Nėra už ką.

Ji nusišypsojo jam, lengvai atsikvėpė.

– Ar galėsiu jums paskambinti? Ar užsukti, jei kada atsidursiu šiuose kraštuose?

– Man būtų labai smagu.

Abu žiūrėjo viens į kitą tylėdami, bet jiems ir nereikėjo nieko sakyti, puikiai viską jautė ir be žodžių. Tada, kad išsklaidytų sentimentalią nuotaiką, jis patrynė rankomis.

– Tai tikrai nenorit išgert?

– Ne, tik dar norėčiau užėiti į tualetą.

Palikusi palatą ant kėdės atkaltės, Kera persimetė per petį rankinę.

– Žinot, kur.

Šiame name ji buvo ketvirtą kartą, tad žinojo, kas kur yra. Svetainė atrodė tarsi miniatiūrinis Teksaso muziejus.

Nutrintas medines grindis dengė karvės odos patiesalai, puikavosi bronzinės Remingtono reprodukcijos, vaizduojančios lekiančius kaubojus, ir didžiuliai baldai, šalia kurių odinis majoro fotelis atrodė visai nedidukas.

Iš pagrindinio kambario vedė keli koridoriai, vieno kairėje ir buvo damų kambarys, nors toks moteriškas pavadinimas gal ir nelabai tinkamas, nes ant praustuvo puikavosi ilgaragio jaučio formos skysto muilo dalytuvas.

Stovėdama prie kriauklės Kera nusišluostė rankas, žvilgtelėjo į atvaizdą rėmintame veidrodyje, spėjo pagalvoti: kad nepamirštų užsirašyti pas kirpėją, gal reikėtų dar kelias sruoges pašviesinti priekyje, ir tą akimirką tarkštelėjo durų velkė.

Ji atsisukusi žvilgtelėjo.

– Majore? Ar kolegos jau grįžo? Tuoju ateinu.

Jis neatsakė, nors Kera juto, kad kitoj durų pusėj kažkas yra.

Įkišo rankšluostį į metalinį žiedą, pritvirtintą šalia kriauklės, ištiesė ranką paimti rankinės ir kaip tik tuo metu išgirdo šūvį. Toptelėjo: majoras išėmė iš spintelės šautuvą, tačiau neįdėjo atgal. Jeigu bandė įdėti dabar ir jis netyčiom iššovė... O Dieve!

Kera šoko prie durų, jau buvo bečiumpanti už velkės, bet kaipmat atitraukė ranką išgirdusi ne majoro balsą:

– Še tau kulką nugaron!

Kera griebėsi sau už burnos, kad nesuriktų iš siaubo. Girdejė, kaip kambaryje kažkas vaikšto. Vienas žmogus? Du? Sunku pasakyti, nes iš baimės protas suakmenėjo. Vis dėlto dar užteko nuovokos išjungti šviesą.

Užgniauzusi kvapą klausėsi: kažkas perėjo per kilimus, paskui žingsniai sukaukšėjo į medines lentas, o tada, didėjančiam jos siaubui, įsuko į koridorių. Priartėję prie tualetu durų stabtelėjo.

Kaip įmanydama tyliau ji nususuko nuo durų, ėmė apgrai-
bomis slinkti prie kriauklės ir unitazo, kol atsirėmė į len-
telėmis išmuštą sieną. Stengėsi kvėpuoti tyliai, nors lūpos
nepaliovė judėti šnabždėdamos:

– Ne... ne...

Tas, kuris stovėjo kitapus durų, paspaudė durų rankeną ir
suprato, kad jos užšautos. Pabandė dar kartą, tada pastūmė,
taip stipriai, kad durys net sudrebėjo. Tam žmogui turėjo
būti aišku – jeigu durys užšautos, vadinasi, viduje kažkas yra.

Ją aptiko. Iš kambario pusės greitai dar kažkas atitrepsėjo.
Šįkart į duris trinktelėjo turbūt šautuvu.

Nieko, kuo galėtų apsiginti, Kera neturėjo. Jeigu jie iš tiesų
nušovė majorą ir jeigu įsibraus čia, jai taip pat galas. Telioka
sprukti, ir kuo greičiau.

Dviejų dalių langelis už nugaros mažas, bet tai vienintelė
galimybė ištrūkti iš čia gyvai. Ant lango ji užčiuopė velkę, lai-
kančią abu rėmus, pasuko, užkišo pirštus už apatinio rėmo ir
truktelėjo iš visų jėgų. Net nesukrutėjo. Puolė kaip pasiutusi
trankyti, velkė kiek atsilaisvino, medinis rėmas atsiknojo.
Kera nebesivaldydama gokčiojo, kūkčiojo, meldė išsigelbė-
jimo iš kažko stipresnio, nes pati jautėsi visiškai bejėgė. Ga-
liausiai įsirežusi truktelėjo langą viršun, ir jis staiga pasidavė,
akimirką ji net pati apstulbo. Metalinės velkės dalys sujudėjo,
ji su neįtikima jėga bandė atlupti, išlaužti užrakto dalis, kol
galiausiai šios su trenksmu nukrito ant grindų.

Kera skubiai permetė koją per palangę ir susilenkė dvi-
linka, kad pralįstų galva bei pečiai. Girdėjo, kaip užpuolikai
anoje pusėje nesiliauja tranke durų. Vargais negalais prasi-
spraudė pro angą ir nusikepurnėjo žemyn.

Nukrito ant peties. Suskaudo taip, kad net kvapą užėmė.
Kairės rankos nejautė. Gulėdama ant pilvo, dešine pasi-
stūmė į priekį. Šiaip ne taip svirduliuodama atsistojo ir, dar

neatgavusi pusiausvyros, besipinančiomis kojomis pasileido bėgti. Viduje su trenksmu atsidarė tualetu durys.

Staiga ją apkurtino šūvis ir vos už poros žingsnių driokstelėjo krisdama jauno algarobo medžio viršūnė. Kera bėgo kaip akis išdegusi. Jie vėl šovė, šįkart kliudė akmenį ir atskilusios nuoskalos susmigo jai į kojas kaip strėlytės.

Ar dar ilgai jie taip šaudys pro šalį?

Aplinkui nors į akį durk, jokio žibinto, danguje vos įžiūrima mėnulio atplaišėlė, todėl pataikyti į Kerą sunku, bet ir ji įžiūrėjo vos per kelias pėdas. Bėgo akiai pirmyn, kojos kliuvo už akmenų, krūmokšnių ir grumstų.

Prašau, prašau – dilgsėjo vienintelis žodis.

Ir tada ūmai iš po kojų dingo žemė. Ji skriejo, ištiesusi rankas mėgino ko nors nusigriebti, bet aplink ničnieko nebuvo. Galiausiai su trenksmu plojosi į kažką kieta, bet vis dar kliūdama ir slysdama ritosi žemyn.

I skyrius

Kai į duris ėmė belstis, Traperis gulėjo kaip negyvas.

– Šimts velnių, – suniurnėjo jis.

Miegojo įbedęs veidą į pagalvę. Kai atsikels, veide bus likę įspaudai nuo pagalvės raukšlių. Jeigu atsikels. Tačiau dabar jis neturi nė mažiausio noro net krustelėti, net akių pramerkti. Greičiausiai sapnuoja. Gal koks statybininkas kitame aukšte kaukši, ieškodamas sienose senų vinių. Miesto genelis? Bala nematė, gal nutils.

Bene penkiolika sekundžių tvyrojo palaiminga tyla, bet paskui vėl pasigirdo beldimas.

– Uždaryta, – sukvarkė Traperis. – Ateikit vėliau!

Tačiau šįkart pasibeldė tris kartus, ir labai įsakmiai.

Keiksnodamas apsvirtė ant nugaros, švystelėjo apseilėtą pagalvę per visą kabinetą ir, apžilpintas dienos šviesos, prisidengė ranka akis. Nors žaliuzės buvo pusiau nuleistos, nuo ryškių šviesos ruoželių suvirpėjo akių obuoliai.

Pramerkęs vieną akį lėtai nuleido nuo sofos koją. Stodamas užkliuvo už išmėtytų batų, netyčiom paspyrė telefoną, ir tas nučiuožė grindimis po kėde. Jeigu siekdamas paimti susilenks, vargu ar pavyks vėl išsitiesti. Tiek to, tegu guli, vis tiek retai kas skambina.

Prispaudęs ranką prie tvinksinčių smilkinių, tebežiūrėdamas viena akimi, stengdamasis neatsitrenkti į ištrauktą

apatinį metalinės spintelės stalčių, vargais negalais nukepėstavo prie durų. Kodėl stalčius ištrauktas, nors užmušk neprisiminė.

Pro matinį stiklą viršutinėje durų dalyje pasimatė, kaip anapus į viršų kilstelėjo kumštis – tuoj ir vėl belsis. Jis pasiskubino atrakinti duris ir mažumėlę pravėrė.

Vos žvilgtelėjęs į moterį sumetė, kad bus ne čia pataikiusi.

– Suklydot. Aukštu aukščiau. Nuo lifto į dešinę, pirmos durys.

Jau buvo beužtrenkiąs, bet ji paklausė:

– Džonas Traperis?

Velniai rautų. Negi užmiršo susitikimą? Pasikrapštė viršugalvį, ir galvą suskaudo taip, tarsi šimtas adatų ten susmigė.

– Kelinta valanda?

– Penkiolika po dvylikos.

– O diena?

Ji įkvėpė ir neskubėdama iškvėpė.

– Pirmadienis.

Jis nužvelgė moterį nuo galvos iki kojų, vėl pažiūrėjo į akis.

– Kas jūs?

– Kera Beili.

Vardas ničnieko nepriminė, bet kur čia prisiminsi, kai ma-kaulėje tarsi perforatorius daužosi.

– Jeigu dėl parkomato...

– To aplamdyto, kur apačioje?

– Sumokėsiu už naują. Sumokėsiu už viską. Reikėjo palikt raštelį, bet neturėjau ant ko rašyt...

– Ne dėl to atėjau.

– Hmm. Ar buvom susitarę?

– Ne.

– Nelabai galiu šiuo metu, panele...

– Beili, – pratarė ji taip pat nekantriai, kaip ir sakydama „pirmadienis“.

– Taip, panele Beili. Skambtelėkit, ir susitarsim dėl susitikimo.

– Turiu kuo greičiau pasikalbėt su jumis, reikalas svarbus. Galiu užėiti? – kilstelėjo ranką, nes Traperis vis dar laikė duris vos vos praviras.

Šitokių moterų jis negali pakęsti. Po šimts... Galva sunki kaip kėglių kamuolys. Marškiniai nesusagstyti, skvernai karduoja. Duok Dieve, kad bent kelnų praskiepas būtų užsagstytas, bet negi dabar puls apžiūrinėti. O dar dvokas iš burnos – užmuštų net arklį.

Traperis metė žvilgsnį per petį į kabinetą. Kaip po žemės drebėjimo: ant kėdės atkaltės užmesti švarkas ir kaklaraištis, batai prie sofos guli kas sau, ant porankio pakibus juoda kojynė, kita – dievai žino kur, tuščias „Dom“ butelis tuoj tuoj nusiris nuo stalo krašto.

Reikėtų palįsti po dušu. Bet dar labiau reikėtų nusišlapinti. Ir dar jam labai reikėtų klientų – net labai, o jai tiesiog ant kaktos parašyta, kad piniginga. Štai kad ir rankinė. Didelė, vos ne lagaminėlis, su dizainerio inicialais. Jeigu ir būtų ieškojusi mokesčių advokato aukštu aukščiau, tai tik įdomumo dėlei. Bet ar Traperis kada atsisakė padėti moteriai, patekusiai į keblią padėtį?

Jis žingtelėjo ataturstas, atidarė duris ir mostelėjo stalo link, šalia kurio stovėjo dvi kėdės. Kulnu stumtelėjęs stalčių nusiskubino pirma jos prie stalo, kad spėtų patraukti tuščią, bet kinų maistu dar tebekvepiančią dėžutę ir paskutinį „Maxim“ numerį. Šį viršelį tikrai įtrauktų į geriausiųjų penketuką, bet jai gal nelabai patiks tie dideli ratukai aplink spenelius.

Ji atsisėdo ant vienos kėdės, rankinę pasidėjo ant kitos. Eidamas aplink stalą Traperis užsisegė vidurinę marškinių sagą ir ranka persibraukė per burną bei smakrą – o gal bus

apsiseilėjęs. Sudribdamas ant kėdės pastebėjo, kaip ji įrėmė žvilgsnį į šampano butelį, nepaklūstantį gravitacijos dėsniai. Paėmęs nuo stalo galo, atsargiai, kad tik nesubarškėtų, butelį įstatė į metalinę šiukšliadėžę.

– Mano bičiulis vedė, – paaiškino.

– Vakar?

– Šeštadienį popiet.

Ji kilstelėjo antakį.

– Turbūt neblogas vakarėlis buvo.

Jis tik trūktelėjo pečiais, tada atsilošęs paklausė:

– Kas mane rekomendavo?

– Niekas. Radau jūsų adresą internete.

Traperis net užmiršo tokį turįs. Sumokėjo berniukėliui iš koledžo septyniasdešimt penkis dolerius, kad tas sukurtų jam kokį puslapį. Ir štai pirmoji klientė. Bet, sprendžiant iš išvaizdos, ji galėtų pasirinkti kur kas geresnį nei Traperis.

– Atsiprašau, kad įvirtau nesusitarus, šįryt skambinau kelis kartus, bet vis atsiliepdavo balso paštas.

Traperis žvilgtelėjo į gulintį po kėde telefoną.

– Nutildžiau prieš vestuves. Ko gera, iki šiol garsas išjungtas. – Kiek įmanydamas diskretiškiau sujudėjo ant kėdės, kad šlapimo pūslė bent kiek atsipalaiduotų. – Ką gi, kuo greičiau pasikalbėsime, tuo bus geriau. Sakėt, svarbu, bet turbūt nelabai, kad nepaskambinot iš anksto. Tai kuo galiu padėt?

– Norėčiau, kad padėtumėt įtikinti savo tėvą duoti man interviu.

Turbūt reikėtų pasakyti *pakartokit?* O gal *atsiprašau?* O gal – *atsiprašau, nenugirdau*, bet ji tai ištarė kuo aiškiausiai, tad jis tik burbtelėjo:

– Po šimts, gal juokaujat?

– Nejuokauju.

– Rimtai, kas čia įkalbino jus ateit?

– Niekas, pone Traperi.

– Nereikia jokių *pone*, bet šiaip jau – koks skirtumas, vis tiek daugiau neturim apie ką kalbėt.

Jis atsistojo ir patraukė durų link.

– Jūs net neišklausėt manęs.

– Kaipgi... išklausiu. O dabar atsiprašau, bet turiu nusišlapinti, paskui išsimiegot, kol išsipagiriosiu. Išeidama uždarykit duris. Šis rajonas ne pats geriausias, bet tikiuosi, rasit mašiną ten, kur palikot.

Siauru koridorėliu basas išdidžiai nužingsniavo į vyrų tualetą. Nusišlapinęs į pisuarą priėjo prie kriauklės ir nužvelgė save nešvariame, suskilusiame veidrodyje. Atrodė pasibaisėtina. Pasilenkė, atsuko čiaupą, semdamas riešukučiomis gėrė vandenį tol, kol nebepjovė troškulys, galiausiai pakišo galvą po vandens srove. Nusipurtė šlapius plaukus, popieriniu rankšluosčiu nusišluostė veidą. Vienas gestas padorumo dėlei – eidamas pro duris ėmė sagstyti marškinius.

Ji tebesėdėjo. Nors ko čia stebėtis. Matyt, kad ne iš tų, kurie lengvai pasiduoda. Nespėjus jam žodžio pratarti vėl ėmėsi puolimo:

– Kodėl nenorit, kad majoras duotų man interviu?

– Ne mano nosies reikalas, bet jis nesutiks, ir manau, puikiai tai žinot, kitaip nebūtumėt atėjus pas mane, be to, kas jau kas, tik ne aš galėčiau jį įtikinti.

– Kodėl gi?

Traperis atpažino puikiai suregztas pinkles ir nepasimovė.

– Leiskit, atspėsiu. Esu paskutinė jūsų viltis? – Jos išraiška puikiai tai patvirtino. – Prieš atvažiuodama pas mane, kiek kartų skambinot majorui?

– Trylika.

– Kiek kartų jis padėjo ragelį?

– Trylika.

– Tai nevidonas!

Ji burbtelėjo sau po nosimi:

– Ko gero, tai būdinga visai jūsų šeimai.

Traperis šyptelėjo.

– Tik tuo ir esam panašūs. – Akimirką atidžiai ją nužiūrėjo. – Taškas už atkaklumą. Dauguma, pabandę trylika kartų, nuleidžia rankas. Kam dirbat?

– Televizijos kanalui „O and O“, Dalase.

– Dirbat telike, Dalase?

– Darau autorines pokalbių laidas. Kas įdomu žmonėms ir panašiai. Kartais mano reportažus panaudoja sekmadienio vakaro žinių laida.

Apie tą laidą Traperis buvo girdėjęs, bet kažin ar bent kartą matė. Ir jos pačios per televiziją nematė, net per vietinę – būtų prisiminęs. Jos plaukai buvo tiesūs, glotnūs, rusvi, priekyje šviesesnės sruogelės. Akys didžiulės, tarsi elnės. Žemiau kairės akies apgamas, tokios pat šokolado spalvos kaip rainelė. Kūnas seksualus, lūpos putlios, rožinės, sunkoka atitraukti nuo jų akis. Bet jis atitraukė.

– Atleiskit, tačiau atvažiavot veltui.

– Pone Traperi...

– Švaistot laiką. Majoras kadų kadai pasitraukė iš viešo gyvenimo.

– Prieš trejus metus. Nepasitraukė. Tiesiog atsiskyrė. Kodėl, jūsų manymu, jis taip padarė?

– Manychiau, jį užkniso kalbėt apie tai.

– O jūs?

– Mane užkniso dar anksčiau.

– Kiek metų jums tada buvo?

– Per sprogimą? Vienuolika. Penktokas buvau.

– Turbūt jus labai paveikė, kad tėvas taip staiga tapo įžymybe.

– Visai ne.

Ji akimirką atidžiai pažiūrėjo į jį, tada tyliai pasakė:

– Negali būt. Jo gyvenimas pasikeitė dramatiškai, turėjo pasikeist ir jūsų.

Jis primerkė vieną akį.

– Kaip čia dabar išeina? Apipylėt mane klausimais lyg kokiame interviu. Deja deja, jums velniškai nepasisekė, nes neketinu šnekučiuotis nei apie majorą, nei apie save ar savo gyvenimą. Nei dabar, nei kada vėliau. Su niekuo.

Ji kyštelėjo ranką į savo milžinišką rankinę, ištraukė aštuonias ar dešimt fotografijų ir padėjusi ant stalo stumtelėjo link jo. Traperis net nežvilgtelėjęs atstūmė.

– Mačiau.

Jau antrąkart jis atsistojo, nužingsniavęs prie durų atidarė ir demonstratyviai įsisprendė rankomis į klubus. Ji dvejojo, bet galiausiai supratusi, kad nieko nepeš, atsiduso, užsimetė ant peties rankinės diržą ir neskubėdama priėjo prie durų.

– Netinkamu laiku atėjau.

– O ne, pačiu tinkamiausiu, geresnio ir būt negali.

– Gal galėtumėm susitikti kitąkart, kai praeis... – ji turėjo galvoje apgailėtiną jo būklę. – Kai pasijusit geriau. Pasakyčiau, ko noriu. Aptartume vakarieniaudami.

– Kad nėra ko aptarinėt.

– Už vakarienę moku aš.

Jis papurtė galvą.

– Dėkui, bet ne.

Ji krimstelėjo sau į lūpą, galvoje vis dar malėsi mintys – ką čia pasakius, kaip jį įtikinus. Ko gero, jis gali pasiūlyti ką nors nešvankaus, bet ji greičiausiai nesileis į tai; tačiau net jei ir sutiktų, jis vis tiek jai nepadėtų. Tylėdama apžvelgė kabinetą, galiausiai akys vėl sustojo prie jo. Perbraukusi smiliumi per užrašą ant matinio durų stiklo perskaitė:

– Privatus seklys.

– Taip parašyta.

– Jūsų profesija tirti, narplioti paslaptis.

Jis šnirpštelėjo. Anksčiau buvo tokia profesija. O dabar teko klausytis verksmingų moterėlių, norinčių išvysti įrodymus, kad jų vyrai jas apgaudinėja; jeigu pakiši šūsnį nuotraukų – atlygis dukart didesnis. Susigrauzę tėvai mokėjo už tai, kad surastų jų pabėgusias atžalas – paauglius, kuriuos Traperis paprastai aptikdavo tamsiame užkampyje dėl dozės heroino čiulpiančius kokiame švilpiui.

Nepavadinsi to darbo paslapčių narpliojimu. Tai net ne tyrimas, toli gražu. Bet jai atsakė:

- Fort Verto Šerlokas Holmsas.
- Ar turit licenciją?
- O kaipgi. Ir pistoletą, ir kulku, viską, ko tik reikia.
- Didinamąjį stiklą?

Jis šiek tiek išsimušė iš vėžių, nes klausimas buvo kuo rimčiausias.

- O kam?

Putliomis lūpomis nusidriekė mįslinga šypsena, ir ji sušnabždėjo:

– Ogi pats pagalvokit, kam. – Nenuleisdama nuo jo akių kyštelėjo ranką į vidinę rankinės kišenę ir ištraukė vizitinę kortelę. Nepadavė į rankas, tik kyštelėjo į plyšį tarp stiklo ir durų rėmo, šalia užrašo, liudijančio apie jo darbą. – Kai apsigalvosit, rasit mano numerį.

Jau greičiau pragaras atšals. Traperis ištraukė vizitinę, švystelėjo į šiukšliadėžę ir, jai išėjus, užtrenkė duris.

Netverdama noru kuo greičiau atsidurti namie ir patogiai išsimiegoti savo lovoje, stvėrė nuo sofos ranktūrio kojine ir puolė ieškoti kitos. Suirzęs, piktas kelias minutes keikėsi visokiais žodžiais, kol galų gale rado ją paliktą bate. Užsimovęs kojines pagalvojo, kad vis dėlto prieš apsirengiant reikėtų išgerti aspirino. Nušlepsėjo prie stalo, atidarė stalčių, bene ras kokį seniai užkištą buteliuką analgetikų.

Akys užkliuvo už gulinčių ant stalo nelemtų nuotraukų. Kad ir kaip stengėsi dėtis, kad jam nė kiek nerūpi, niekad jos jį nepamiršo.

Keirai Beili sakė netiesą. Prieš dvidešimt penkerius metus šios prakeiktos nuotraukos apskriejo pasaulį, ir nuo to laiko jo gyvenimas negrižtamai pasikeitė. Traperis šlumštelėjo ant kėdės ir išmeigė į jas žvilgsnį. Akys tarytum žvyro pripiltos, galva plyšta, gerklė ir lūpos sukepusios. Nors ir suvokdamas, kad tik kankins save, prisistūmė nuotrauką arčiau.

Per pastaruosius du dešimtmečius kiekvienas žmogus pasaulyje bent kartą buvo ją matęs. Apdovanota begale prizų, spausdinta pirmuose laikraščių puslapiuose, ji buvo tokia pat žinoma kaip ir kitos garsios nuotraukos: iškeliamą vėliava Ivo Džimos mūšyje, po pergalės prieš Japoniją jūreivis bučiuoja slaugę Taimso aikštėje, bėga nuoga, napalmo nusvilintais drabužiais, vietnamiečių mergaitė, apimti liepsnų, byra Niujorko pasaulio prekybos centro dviniai.

Tačiau gerokai prieš Rugsėjo vienuoliktąją Dalaso centre, viešbutyje „Pegasas“, įvyko sprogimas. Miestas, dar nepamiršęs Kenedžio žmogžudystės, vėl buvo sukrėstas, nes sugriuvus pastatui žuvo šimtas devyniasdešimt septyni žmonės. Pusė tiek sunkiai sužeista.

Majoras Franklinas Traperis saujelei leisgyvių žmonių padėjo išsigelbėti iš rūkstančių griuvėsių.

Sprogus pirmosioms bomboms, fotografas iš vieno Dalaso laikraščio sėdėjo redakcijoje prie savo stalo ir užkandžiavo. Nuo sprogo vos neapkurto. Smūgis buvo toks, kad sudrebėjo visas pastatas, grindyse po stalu radosi skylės. Langai išbyrėjo. Bet būdamas senas asas tuoj pat griebė fotoaparatai ir išrūko į katastrofos vietą. Nudundėjęs laiptais iš trečio aukšto iššoko į gatvę ir nulėkė link juodų dūmų kamuolio, prarijusio horizontą. Pribėgo siaubo ir sumaišties apimtą vietą, kol dar nebuvo gelbėtojų, ir puolė fotografuoti.

Tomis akimirkomis ir buvo nufotografuota vėliau išgarsėjusi nuotrauka: Franklinas Traperis, į pensiją išėjęs Jungtinių Valstijų karininkas, išlenda iš rūkstančio pastato griuvėsių, veddamas kelis apkvaitusius, apdegusius, kraujuojančius, dūstančius žmones, jam ant rankų vaikas, į palto skverną įsikibusi moteris, juo tarsi ramentu pasiremdamas, klibinkščiuoja vyras lūžusiu blauzdikauliu.

Fotografas, dabar jau miręs, už šią nuotrauką gavo Pulitzerio premiją. Įamžinus didvyriškumą, ir nuotrauka, ir jis pats tapo nemirtingi. Vėliau, kai nelaiminguosius nuvežė į ligonines, jie papasakojo, ką kiekvienas išgyvenęs tą baisią valandą.

O tuo metu Traperių kiemas Dalaso priemiestyje virto žurnalistų stovykla. Majoras – taip jį visi vadino – liko pasmerktas tapti tautos drąsos ir pasiaukojimo simboliu. Po įvykio 1992-aisiais jį metų metus karštai kvietė režti kalbų į visokiausius renginius. Gavo visokių garbės vardų, buvo apdovanotas premijomis, net radosi premijų, pavadintų jo vardu. Visos Baltųjų Rūmų administracijos kvietėsi jį. Oficialių pietų metu majoras būdavo supažindinamas su garbingus postus užimančiais užsienio svečiais, kurie išreikšdavo pagarbą už drąsą.

Laikui bėgant, po kitų katastrofų, atsirado naujų didvyrių. Gaisrininkas, nešantis paauglį iš susprogdinto pastato Oklahomoje, kurį laiką užtemdė majoro šlovę, bet neilgai trukus šis grįžo į televizijos pokalbių laidų kviečiamiausiųjų sąrašus, jo vėl prašydavo sakyti kalbas per iškilmingus pietus. Po Rugėsėjo vienuoliktosios radosi ir naujas požiūris: vienkartinis didvyriškumo aktas imtas lyginti su veikla neapdainuotųjų didvyrių, atliekančių tuos pačius gelbėjimo darbus kiekvieną dieną. Daugiau nei du dešimtmečius majoro žygdarbis tebebuvo aktualus.

O paskui, prieš trejus metus, majoras staiga liovėsi rodęsis viešumoje. Ėmė gyventi labai užsidaręs, vengė būti dėmesio centre, atsisakydavo rodytis renginiuose ir duoti interviu. Tačiau legenda tebegyvavo. Dėl to žurnalistai, biografai, filmų prodiuseriai kur buvę, kur nebuvę ir vėl jam skambindavo, bene prisikvies į pokalbį ar renginį. Bet jis su niekuo nesusitiko.

Iki šiol niekas niekada neprašė Traperio pagalbos priėti prie garsiojo jo tėvo. Keros Beili ryžtingumas jį gerokai suerzino. Nors vis dėlto, kad ją skradžiai – paminėdama didinamąją stiklą, ji patraukė jo dėmesį. Ką dar naujo jis galėtų išvysti nuotraukoj, kurią matė dešimtis tūkstančių kartų?

Labai magėjo palįsti po dušu, išgerti aspirino ir griūti į lovą, ant minkštos pagalvės.

– Po paraliais, – burbtelėjo jis ir atsidarė pastalės stalčių. Bet, užuot čiupęs buteliuką aspirino, ėmė naršyti, kol galiausiai rado seniai pamirštą didinamąją stiklą.

Praėjus keturioms valandoms tebebuvo prilipęs prie kėdės, vis dar dvokiantis alkoholiu, plyštančia galva, tebeperštinčiomis akimis. Tačiau dabar viskas rodėsi kitaip. Padėjęs didinamąją stiklą, perbraukė pirštais per plaukus ir susiėmė galvą.

– Kad tave skradžiai.